

Kāpēc ir jā piedalās vēlēšanās?

VĒLĒŠANAS 2018

Diena apkopo sabiedrībā pazīstamu dažādu jomu ekspertu viedokļus

Vēlēšanu dienā viss ir mūsu pašu rokās

**JĀNIS ENDZIŅŠ**

LTRK VALDES PRIEKŠSĒDĒTĀJS
Vēlēšanās ir jā piedalās, un sava izvēle ir jā izdara. Skaidrs, ka tādas tīras un absolūti labas mantas nav, tomēr ir iespēja no esošā piedāvājuma atrast sev tuvāko, ko ir iespējams izdarīt.

Personīgi man ir izdevies pozicionēties un noformulēt savu izvēli, ko arī 6. oktobrī izdarīšu. Diemžēl esam pieraduši sūdzēties, ka viss ir slikti, ka nepatīk tas, kā strādā Saeima un valdība, taču tieši tāpēc mums ir dota iespēja iet un balsot. Pieļauju, ka ir daudzi cilvēki, kuri definē, ka viņiem ir vienaldzīgs viss, kas notiek politikā, valstī. Tomēr, manuprāt, cilvēkam, kurš neattaisnotu iemeslu dēļ nepiedalās vēlēšanās, pēc tam isti nav morālu tiesības paust kādus pārmetumus valstij – ja tu pats neko nedari, lai pēc saviem ieskatiem mainītu to, kas pašam šķiet nepareizs. Vēlēšanu dienā viss ir mūsu pašu rokās – kādus cilvēkus ievēlēsīm, tādi arī nākamās četras gadus valsti vadīs. Savukārt tiem, kuriem ir sajūta, ka nav par ko balstot, ir visas iespējas pašiem pulcināt domubiedrus, dibināt partiju un ar savu skatījumu startēt nākamajās vēlēšanās.

Vilciens sastāv no 100 vagoniem

**JĀNIS TUKAČS**

SORAINEN PARTNERIS,
ZVĒRINĀTS ADVOKĀTS
Vēlēšanu dienā svarīgi ir katram atrast kopīgas intereses ar valsti viņam svarīgākajos jautājumos un nobalsot par tām, lai būtu cerības, ka tās kāds realizēs.

Tāpēc ieteiktu neaizrauties ar personālijām – lokomotīves ir tikai dažas, bet vilciens sastāv no 100 vagoniem. Labāk aiziet uzērto cvk.lv un ātri palasīt isās programmas – uz kuriem vilcienam plānots maršruts. Programmās arī pats atradu atbildi, par ko balsot, jo vienas partijas programma mani tik ļoti uzrunāja, ka likās, ka tā būtu nolasi-jusi manas domas. Kādam vēlētajam ir svarīga moderna, uz jaunākajām tehnoloģijām un pētījumiem balstīta pieeja jautājumu risināšanai. Citiem ir svarīga stabilitāte un šobrīd sasniegto rezultātu nostiprināšana, bet citiem – geju vai neregistrētu pāru tiesības, efektīvāka cīņa pret korupciju, iespēja nelaist populistus, demagogus, cittautiešus vai migrantus pie šprīces. Ja neiesi balsot, vai tiešām vēlies sajūtu, ka esi atnācis uz labu ballīti, bet tā notikusi bez tevis un tikko beigusies un nākamā ir vien pēc četriem gadiem? Izvēlies atbildīgi!

Tas būs balsojums par vērtībām

**GATIS MADZIŅŠ**

DIENAS GALVENAIS
REDAKTORS
Jābūt reāliem – nākamajā dienā pēc vēlēšanām un arī dienu pēc tam nekāda vispārēja laime neiestāsies, mēs nebūsim atraduši partiju, kas pilnībā

spēs apmierināt mūsu cerības. Un tomēr ir jāiet balsot un jābalso par tiem, kuru pārstāvētās vērtības varam identificēt visvairāk kā savas. Jā, tas faktiski ir balsojums par vērtībām. Kas es esmu? Eiropietis. Ģimenes cilvēks. Vai esmu apmierināts ar to, kā dzīvoju? Gribo, lai turpinām tādā pašā garā? Kurš piedāvājums ir tāds, par ko varu būt vismaz 80% pārliecināts, ka tas var nodrošināt kaut ko labāku? Bet es arī negribu eksperimentus ar valsti. Arī tāpēc iesū balsot, lai pateiktu «nē» kliezējiem un populistiem, kas saka, ka viss ir slikti. Kādas vērtības viņi aizstāv? Nekādas! Pat ja viņi spēj atbildēt uz jautājumu, piemēram, par ģimenes attiecībām, pašu iespējamiem sakariem ar citām partijām vai valsts ārpolitisko orientāciju, – vai varam tam noticēt, zinot, ka teiktais vienai vai otrai auditorijai atšķiras?

Lai pēc tam nav jāsausminās par sekām

**ANDREJS ŽAGARS**

AKTIERIS, REŽISORS UN
UZŅĒMĒJS
Es uzskatu, ka balsot ir jāiet noteikti. Tas ir nekrietni, nekaunīgi un nelietīgi pēc tam kritizēt vēlēšanu rezultātus vai valdību, ja tu pats vēlēšanās

nepiedalies. Bieži pasaulē pēdējos gados esam redzējuši dramatiskus piemērus, piemēram, Amerikā pēc Trampa ievēlēšanas liela sabiedrības daļa pauda sašutumu un izmisumu, ka tāda nevar būt pilsoņu, vēlētajū lielākās daļas grība, arī Lielbritānijā pēc Brexit balsojuma daudzi bija šokā – abi šie gadījumi saistīti ar to, ka daudzi uz vēlēšanām neaizgāja, ignorēja tās, uzskatot, ka gan jau procesi notiks pašī bez viņu piedalīšanās. Taču redzam, ka katrai balsij ir ļoti liela jēga. Tāpēc būtu ieteikums kaut vai pa diagonāli pārļasīt partiju programmas, iedziļināties, kādas vērtības un kādu progresu piedāvā politiskie spēki. Nebalsot pēc inerces, kā cilvēki bieži dara. Latvijas pilsoņiem ir iespēja vēlē, izteikt savu gribo, paust politisko nostāju, atbalstot konkrētu politisko spēku, protams, iedziļinoties programmā, saprotot, kādas vērtības šis politiskais spēks aizstāv.

Mēs pašī veidojam savu nākotni

**VILNIS RANTIŅŠ**

MAŠINBŪVES UN
METĀLAPSTRĀDES
UZŅĒMUMU ASOCIĀCIJAS
PADOMES PRIEKŠSĒDĒTĀJS
Ja tevi interesē savas valsts nākotne, ir jāiet un jābalso vēlēšanās! Vienlaikus jāatceras,

ka mēs sapņemam to, ko pašī ievēlam, tādēļ balsošana ir jāuztver nopietni un savs lēmums ir rūpīgi jāizvērtē. Nedrīkst ietekmēties no mirkļa iespaida, klausoties tikai solījumos, bet jāvērtē, vai tie ir reāli izpildāmi, – te ir runa par solījumiem palielināt gan pensijas, gan finansējumu citās jomās. Esmu iepazinies ar lielākās daļas partiju priekšvēlēšanu programmām, un jāsaka – daudzas no tām ir solījumi, kam nav nekāda ekonomiska pamata. Gribo atgādināt pamata patiesību – lai būtu nauda, ko tēret, tā vispirms ir jānopelna. Un tieši tādēļ pats būtiskākais uzdevums ir valdībai – sakārtot mūsu valsts tautsaimniecību, radīt visus nepieciešamos apstākļus, lai mūsu uzņēmēji būtu konkurētspējīgi pasaulē. Tāpēc ir jādomā, jāanalizē un jāizdara sava izvēle. Jo tikai mēs pašī veidojam savu nākotni.

Atcerēsimies Brexit piemēru

**GUNTA ANČA**

SUSTENTO VALDES
PRIEKŠSĒDĒTĀJA
Kad 2017. gada marta priekšpēdējās dienas ritā pamodās Lielbritānijas un ES pilsoņi, viņi bija patiesi pārsteigti – vai tiešām tas iespējams, vai tik ļoti

prognozējamais referendums pārvērties par negaidītu murgu... Tā ir kā iespējamā un mums tik ļoti tuvā paralēle – mēs jau tāpat sen zinām, kas Latvijas Saeimā tiks ievēlēts, mēs esam pārliecināti, ka varam mierīgi pavadīt jauku dienu un neiet uz vēlēšanām, jo rezultātus mana balss mainīt nevar... Brexit bija skaidrs pierādījums, kā «nevēlētaji» spēja mainīt rezultātu un padarīt to par ļoti nepatīkamu pārsteigumu. Lai Latvijā nenotiktu līdzīgi, ir jāiet balsot, jo reizēm pat viena balss ir tā izšķirošā, lai pārķāptu kādu robežu. Un šī viena balss ir vienlīdz svarīga gan «lielajām», gan «mazajām» partijām, jo mazās – varbūt vislabākās vai vismaz tās, kas mums visvairāk patīk, – nekad neizaugs gana lielas, bet, iespējams, lielās kļūs par mazām, ja mēs tieši šajā reizē nebūsim gatavi tām palīdzēt, atbalstīt un apstiprināt savu ticību darbos, nevis tikai vārdos.

Neatmest ar roku demokrātijai

**ARTIS SVECE**

FILOZOFIS, PUBLICISTS
Partiju pārstāvji vienmēr aicina piedalīties vēlēšanās vai pat kaunina un atsauca uz pienākumu. Domāju, tas tiek darīts savtīgu nolūku dēļ. Jo demokrātijā vēlēšanas leģitīmē politiku varu,

atbilstoši, ja cilvēki vēlēšanās piedalās kūtī, pat ievēlētu politiku tiesības uz varu iespējams apšaubīt. Panākuši savu, deputāti dažkārt pārprot notikušo, piemēram, apgalvo, ka, ievēlējot viņus, mēs automātiski esam piekrituši katrai idejai, kas ienāk viņiem galvā. Tomēr es uzskatu, ka vēlēšanās ir jā piedalās un to rezultāti ir jārespektē, jo sabiedrības, kurās vēlēšanu nav cilvēki atmet ar roku demokrātijai, agrāk vai vēlāk kļūst nebrīvākas un vardarbīgākas.

Jāņem vērā pieredze un jā dodas tālāk

**ZINTIS EKMANIS**

LATVIJAS BOBSLEJA UN
SKELETONA FEDERĀCIJAS
VICEPREZIDENTS
Atbilde ir skaidra – lai ievēlētu savus pārstāvjus Saeimā un lai pēc tam nebūtu iemesla teikt, ka tautai nav nekādu iespēju

ietekmēt to, kas notiek valstī. Runājot par izvēles iespējām esošajā piedāvājumā – jāizvērtē un jāņem vērā arī tas, ko saka iekšējā balss. Sirds pateiks priekšā, par ko balsot. Nepiekritu tiem, kuri atsauca uz līdzšinējo pieredzi iepriekšējās vēlēšanās, kas viņiem radījusi vilšanos, tādējādi radot nevēlēšanos iet balsot. Ja gadās arvērt ar mašīnu, jūs taču tāpēc neatsakāties nākotnē sēsties pie stūres – jāņem vērā pieredze un jā dodas tālāk. Tas pats attiecas uz vēlēšanām.

Ir jāspēj uzņemties personīgu atbildību

**JĀNIS OŠLEJS**

EKONOMISTS, UZŅĒMUMA
PRIMEKSS VADĪTĀJS
Manuprāt, nedrīkst kritizēt neko, ko neesi pats personīgi gatavs uzlabot un attiecīgi arī uzņemties atbildību par to. Valsti kritizēt varam tikai tad, ja

pašī esam aktīvi, gatavi ar pilnu atbildību darīt lietas, lai valstij un visai sabiedrībai kļūtu labāk. Tieši tādēļ ir jā piedalās vēlēšanās. Partiju un kandidātu piedāvājuma spektrs ir pietiekami plašs, lai ikvienam būtu iespēja izvēlēties sev tuvāko, piemērotāko piedāvājumu un skatījumu uz to, kas būtu jā dara savādāk, labāk nekā līdz šim.

Ja nešķirsimies, ja neapstāsimies...

**ULDIS BĒRZIŅŠ**

DZEJNIEKS UN TULKOTĀJS
Nākšu mājās, pašapzinīgi midams peļķēs. Tak dzejnieks! Manu balsi dažs lai sauc par zaudētu, jo arī šajā XIII Saeimā «manējie» savas vietas, visdrīzākais, nebūs vēl atguvuši. Es

esmu uzticīgs to iepriekšējo sapņiem, viņu sapnis uzticīgi staigā man līdzī. Ja nešķirsimies, ja neapstāsimies... Ceļa mērķis ir – ceļš. Cits dzejnieks ir par «manējiem» balsojis ar darbiem, pildidams pagrudnieka uzdevumus. Kad viņu tiesāja, viņš ar vadības saprotošu piekrišanu tēloja «nožēlnieku», lai atvieglotu savu un savas ģimenes likteni. Tas nebija viegli: tak dzejnieks! Tagad viņa vairs nav mūsu vidū. Kad metīšu spraugā aploksnī, tad iedomāšos: tevī turpinu.

Tā ir iespēja tautai izmantot savu varu

**JURIS OZOLIŅŠ**

ENERĢĒTIKAS EKSPERTS
Satversmes otrajā pantā ir rakstīts: «Latvijas valsts suverēnā vara pieder Latvijas tautai», un piedalīšanās vēlēšanās ir iespēja ikvienam izmantot Satversmē noteiktās

tiesības attiecībā uz varu. Vienlaikus es nenosodu tos, kuri izlemj nepiedalīties vēlēšanās. Var būt situācija, ka cilvēkam no esošā piedāvājuma nav iespējams izdarīt izvēli, kas pašam šķīstu pieņemama. Turklāt absolūti nepiekritu tiem, kuri saka, ka ikvienam ir obligāti jā piedalās vēlēšanās. Arī nepiedalīšanās vēlēšanās ir savu tiesību izmantošana.

Vēlēšanu tiesības ir liela bagātība

**ANNA RANCĀNE**

DZEJNIECE
«Es neiešu uz vēlēšanām, jo nav par ko balsot!», «Es neiešu uz vēlēšanām, jo tāpat neko nevaru mainīt», «Ja visi neaizietu uz vēlēšanām, tad gan tie valdošie padomātu...»

Nelolo veltas cerības! Tie, kuriem ir noteikts mērķis radikāli mainīt valsts attīstību (un ne jau uz labu), aizies noteikti. Tu neaiziesi un neko, it neko pat nebūsi mēģinājis mainīt, un tas būs vienkārši nožēlojami. Bet – ja nu tieši tava balss šajā gadījumā būtu bijusi noteicošā kādam sarakstam, kādam deputātu kandidātam? Vēlēšanu tiesības – tā tomēr ir liela bagātība, ko mums vajadzētu izmantot.